

Σεμινάριο

ΣΦΥΡΗΛΑΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ - Ο ΡΟΛΟΣ
ΤΩΝ ΣΥΝΔΙΚΑΤΩΝ

Στάθης Τραχανατζής
Αντιπρόεδρος ΕΚΑ

Αθήνα,

14 Φεβρουαρίου 2011

Με την στήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ

Η Οικονομική Κρίση στην Ελλάδα αποτελεί τον τελευταίο χρόνο ένα μόνιμο θέμα στα δελτία ελληνικών, ευρωπαϊκών και παγκόσμιας εμβέλειας ΜΜΕ.

Η ιστορική περίοδος σε ότι έχει να κάνει με οικονομικές αλλά και κοινωνικές εξελίξεις και αλλαγές στην Ελλάδα τείνει να έχει νέα χρονική οριοθέτηση. Την Προ Μνημονίου Εποχή και την Μετά Μνημονίου Εποχή. Σε ότι έχει να κάνει με το θέμα του σημερινού Σεμιναρίου και πιο ειδικά για την ενότητα που συζητούμε αυτή την στιγμή ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ και ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ - Η Εφαρμογή της Συμφωνίας -πλαίσιο για μια αγορά χωρίς αποκλεισμούς από την μια πλευρά είναι εξαιρετικά δύσκολο να συζητάς σήμερα μετά από την νομοθετική υποβάθμιση που έχει δεχθεί ο όρος και η έννοια συλλογική διαπραγμάτευση, συλλογική σύμβαση και από την άλλη πλευρά είναι εξαιρετικά ενδιαφέρον στην δεδομένη χρονική στιγμή να συζητάς εκ μέρους των εργαζομένων, παρά τις διαφορετικές προσεγγίσεις που υπάρχουν, με την έννοια ότι υπάρχει πλήρης ευθυγράμμιση στις επιδιώξεις στόχων της κυβερνητικής της εργοδοτικής πλευράς και των εκπροσώπων των πιστωτών της Ελλάδας της Τρόικας της ΕΕ και του ΔΝΤ.

Οι πολύ σοβαρές μειώσεις αποδοχών στο Δημόσιο, τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς (ΔΕΚΟ) και γενικά στον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα, οι πολύ σοβαρές μειώσεις αποδοχών στον ιδιωτικό τομέα μέσω των «επιχειρησιακών» συμβάσεων η την ντεφάκτο επιβολή ακόμα και χωρίς διαπραγμάτευση μείωση μισθών και ημερομισθίων στο ιδιωτικό τομέα, οι περικοπές στις συντάξεις, η βίαιη κρατική παρέμβαση στο σύστημα των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων και το πάγωμα των μισθών, η ουσιώδης μείωση της διαπραγματευτικής δύναμης των μαζικών συνδικαλιστικών οργανώσεων, είναι προφανής.

Οι εργαζόμενοι είναι ο κύριος στόχος των μέτρων που έχουν ήδη τεθεί σε ισχύ, όπως η ανατροπή της ιεράρχησης των ΣΣΕ μέσω της δυνατότητας απόκλισης των όρων τους, η κατάργηση κατωτάτων ορίων προστασίας, η προώθηση ευέλικτων μορφών απασχόλησης, η διευκόλυνση των απολύσεων, η αποδυνάμωση της προστασίας του μισθού και της αποζημίωσης.

Εξάλλου, η απορύθμιση των κανόνων που διέπουν τη δεσμευτική ισχύ των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και ιδιαίτερα η αποδυνάμωση της ισχύος των κλαδικών ΣΣΕ, θα έχει ως συνέπεια τον κατακερματισμό και την αποδυνάμωση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, η οποία θα προκαλέσει έναν ιδιότυπο και επικίνδυνο ανταγωνισμό των κατωτάτων ορίων αμοιβής και εργασίας τόσο σε κλαδικό όσο και σε εθνικό επίπεδο και θα οδηγήσει σε νόθευση του υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων.

Η πολιτική εξόδου από την οικονομική κρίση δεν πρέπει να αποτελεί μια αμιγώς δημοσιονομική και λογιστική δέσμη μέτρων, αλλά πρέπει να εξασφαλίζει, μέσω δημοκρατικών διαδικασιών την κοινωνική πρόοδο και να επιδιώκει τη διαρκή βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας. Οι κοινωνικοί στόχοι, που περιλαμβάνουν την πλήρη και αξιοπρεπή απασχόληση με όρους ισότητας, την κοινωνική ένταξη, την κοινωνική προστασία και την κοινωνική πρόοδο συνδέονται αναπόσπαστα με τους οικονομικούς στόχους και είναι καθοριστικοί για την αποτελεσματικότητα των οικονομικών στόχων. Η οικονομική συνοχή στηρίζεται στην κοινωνική συνοχή. Η επιχειρούμενη αποδυνάμωση των συνδικάτων και η απορύθμιση των εργασιακών σχέσεων δεν θα εισφέρει στην οικονομική ανάπτυξη, αλλά θα οδηγήσει με βεβαιότητα στην κατάρρευση της κοινωνικής συνοχής και τη διασάλευση της κοινωνικής Ειρήνης σε μία κρίσιμη για τη χώρα συγκυρία. Η συζήτηση μας σήμερα, γίνεται λίγο μετά την τελευταία Σύνοδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ένα μήνα πριν την νέα Σύνοδο η οποία πρόκειται να λάβει σημαντικές αποφάσεις σχετικά με το «Σύμφωνο της Λιτότητας» που εισηγήθηκε η Γαλλογερμανική πλευρά. Αν υπερισχύσουν αυτές οι προτάσεις ,η ανεργία θα εκτοξευθεί, θα μειωθούν οι μισθοί & συντάξεις για πάντα, το κοινωνικό κράτος θα μικρύνει ακόμα περισσότερο μέσω της μείωσης όλων των κοινωνικών δαπανών ,η κοινωνική συνοχή θα δεχθεί ακόμα μεγαλύτερη επίθεση. Αποτέλεσμα όλων αυτών θα είναι η διεύρυνση της ύφεσης.

Ο Ρόλος του ΕΚΑ

Το ΕΚΑ λόγω της μη εμπλοκής του, στην συλλογική διαπραγμάτευση για την υπογραφή συλλογικών συμβάσεων εργασίας που αποτελεί μια από τις κύριες δραστηριότητες τόσο της ΓΣΕΕ σε εθνικό επίπεδο, όσο και των Ομοσπονδιών και Σωματείων σε κλαδικό και Επιχειρησιακό επίπεδο έχει ένα άλλο διαφορετικό ρόλο να διαδραματίσει. Εκ της ιδιότητας του θα μπορούσε να προσπαθήσει να δημιουργήσει πάντως μια δική του ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΧΑΡΤΑ δικαιωμάτων και δράσεων σε συνεργασία με τον Δήμο ,την Περιφέρεια, τα Σωματεία μέλη του που αποτελούν την μεγάλη του δύναμη του αλλά και άλλους φορείς.

Μια ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΧΑΡΤΑ δικαιωμάτων και δράσεων

- για τους εργαζόμενους εκείνους που πλήττονται από την κρίση,
- για τους μετανάστες που αντιμετωπίζουν ακόμη μεγαλύτερους κοινωνικούς αποκλεισμούς από τους υπόλοιπους εργαζόμενους,
- για τους νέους εργαζόμενους που αντιμετωπίζουν ένα είδος ρατσισμού αν σκεφθούμε ότι την τελευταία δεκαετία και παραπάνω έχουν γίνει στόχος όλων των λεγόμενων «μεταρρυθμίσεων» που συρρικνώνουν εργασιακά ,ασφαλιστικά, δημοκρατικά δικαιώματα τους

- για τους εργαζόμενους θύματα των εργατικών ατυχημάτων.

Αυτό σήμερα αποτελεί μια επείγουσα ανάγκη που μπορεί να είναι παράλληλη με την άλλη δραστηριότητα του ΕΚΑ που είναι η οργάνωση της πάλης των εργαζομένων για τα δικαιώματά τους, για τις συνέπειες του μνημονίου και της κρίσης στις ζωές των εργαζομένων στην μεγαλύτερη πόλη της Ελλάδας την Αθήνα.

Το ζητούμενο δεν είναι να βοηθηθούν στα πλαίσια μιας ευημερούσας πολιτείας μόνον οι λιγότερο τυχεροί, οι άρρωστοι, οι αδύναμοι. Το ζητούμενο σήμερα είναι να μην είναι κανένας μόνος του, ανυπεράσπιστος, εκτεθειμένος στην καταιγίδα της κρίσης, των απολύσεων, της φτώχειας. Ένα τέτοιο κίνημα μπορεί να έχει την δομή δικτύου πολλαπλών μικρών τοπικών η και μεγαλύτερων πανελλαδικών πρωτοβουλιών από επισήμους φορείς (πχ Αυτοδιοίκηση), κοινωνικούς και επαγγελματικούς φορείς η και εθελοντικές ομάδες. Ιδέες για πρωτοβουλίες υπάρχουν, εμπειρία αρκετή παγκόσμια και λίγη ελληνική. Ενδεικτικά και χύμα αναφέρω τράπεζες τροφίμων και ρούχων, βοήθεια στο σπίτι, τοπικά ομόλογα, Ηθική Τράπεζα και τα πιο «προχωρημένα» συστήματα τοπικών ανταλλαγών έξω από την αγορά όπως είναι το LETS (Local Exchange Trading System) στην Αγγλία, τα ιταλικά G.A.S. με ομάδες γειτόνων που εκ περιτροπής ψωνίζουν χονδρικά, το Τοπικό Εναλλακτικό Χρήμα (πρόσφατα στην χώρα μας από ομάδα πολιτών Βόλου), ανταλλακτήρια αλληλεγγύης που υπάρχουν και σε γειτονιές της Αθήνας ήδη, κλπ.

Με αυτές τις σκέψεις θα ήθελα να χαιρετίσω την σημερινή συνάντησή μας με την ελπίδα οι προβληματισμοί μας να συνεισφέρουν όσο περισσότερο μπορούμε στις ελπίδες και τους αγώνες των εργαζομένων των δύο χωρών.